

Силабус курсу Психологічна експертиза

Рівень вищої освіти – початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти
Ступінь вищої освіти – молодший бакалавр
Спеціальність: 053 Психологія
Освітньо-професійна програма: «Психологія»

Рік навчання: II, Семестр: III

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП д.пед.н., доцент кафедри психології та соціальної роботи **Ребуха Лілія Зіновіївна**

Контактна інформація Liliya_Rebukha@ukr.net

+380974259866

Опис дисципліни

Дисципліна «Психологічна експертиза» розглядає професію експерта як мислєдіяльнїсно зорїєнтовану, інтелектоємну працю, котра спрямована на постановку і розв'язання суспільних та особистих проблем; обґрунтовує важливість та уміння мистецьки оперувати аналітико-синтетичним методом, фаховим мисленням, досконалою діяльністю і професійним методологуванням, що слугують інтегральною передумовою компетентного проведення комплексної психологічної експертизи. Дисципліна спрямована на засвоєння студентами теорії дослідження експертом-психологом матеріалів, що підлягають психологічній експертизі; вивчення процедури оцінки, аналізу та прогнозу психологічних аспектів певної ситуації, в якій перебуває особа, а також надання рекомендацій щодо запобігання або подолання негативних наслідків психічних станів людини в тій чи іншій дезадаптивній ситуації.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
4 / 4	1. Психологічна експертиза як наукова система	Навчити аргументувати сутність методології експертного оцінювання як надскладної професійної діяльності, що здійснюється на індивідуальному та колективному рівнях; формувати власні обґрунтовані судження на основі вивченого матеріалу.	Поточне опитування, проблемні завдання
4 / 4	2. Модель психолого-педагогічної експертизи освітніх експериментів	Вмотивувати важливість підготовки висококомпетентного спеціаліста – експерта-психолога з оцінки освітніх експериментів; нормувати рівень вимог до експертів-психологів як спеціалістів з експертизи освітніх інновацій.	Проблемні питання, презентації результатів виконаних

			завдань
4/ 4	3. Основні складові технології психологічної експертизи та її процедура проведення	Розкрити психологічну сутність оргтехнологічної моделі психолого-педагогічної експертизи; оволодіти широкою ерудицією і високою культурою ведення діалогу на тему процедури проведення експертизи.	Тести, проблемні завдання
2/2	4. Різновиди психологічних експертиз: судово-психологічна експертиза	Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки щодо випадків, необхідних для проведення психологічної експертизи у цивільних та кримінальних справах;	Поточне опитування, тести, есе, підготовка рефератів, кейси
2/2	5. Різновиди психологічних експертиз: гуманістична експертиза освіти	Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань; творчо ставитись до своїх обов'язків і утверджувати гуманні стосунки із одногрупниками-експертним під час проведення експертизи наданих матеріалів.	Поточне опитування, есе
2/2	6. Різновиди психологічних експертиз: психологічна експертиза професійної придатності працівника	Здійснювати інформування, оцінювання, генерування і висування нових ідей. Розкрити професійну придатність фахівця шляхом оцінки його професійних компетентностей .	Поточне опитування, тести,
4 / 4	7. Експертиза на поліграфі як один із сучасних різновидів психофізіологічної експертизи	Вивчити особливості використання технічного пристрою – поліграфа та практично з ним ознайомитися. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів на поліграфі. Навчити дієво використовувати методіку проведення експертизи на поліграфі та вміти задати часові рамки експертизи на детекторі брехні в кожному окремому випадку.	Проблемні питання, кейси

Літературні джерела

1. Гірник А.М. Конфліктологічна експертиза: специфіка і принципи. *Актуальні проблеми психології: Соціальна психологія. Психологія управління. Організаційна психологія.* К., 2018. Т. 1. Ч. 6. С. 125-128.
2. Жилин Б.Б., Бевзенко Л.Д. Экспертные оценки в социологических исследованиях. К.: Наукова думка, 2016. 318 с.
3. Положення про експертизу психологічного і соціального інструментарію, що застосовується в навчальних закладах Міністерства освіти і науки України від 20.05.2011 р.
4. Ребуха Л.З., Теслюк К. Інноваційно зорієнтований освітній процес середньої школи: сутність психологічної експертизи. *Вітакультурний млин.* 2018. Модуль 20. С. 91-105
5. Ребуха Л. Проблема експертного оцінювання експерименту з модульно-розвивального навчання. *Економіка освіти: Збірка наукових праць НДУ «Економіка вищої освіти» НДУ Вищої освіти АПН України. Том 1.* Тернопіль: Економічна думка, 2011.
6. Ребуха Л. Методологічне обґрунтування психолого-педагогічної експертизи інноваційних систем освіти.

- Технологія інноваційного пошуку в системі вищої освіти: Збірка матеріалів до Другої регіональної науково-методичної конференції (31 січ. 2003 р.). Тернопіль: Економічна думка, 2003. С. 62-64.
7. Ребуха Л.З. Психологічна експертиза: технологія та процедура проведення. Навчальний посібник. Тернопіль: Економічна думка, 2008. 128 с.
  8. Соціальна експертиза в Україні: методологія, методика, досвід впровадження: за ред. Ю.І.Саєнка. К.: ін-т соціології НАНУ, 2010. 194 с.
  9. Фурман А.В. Соціально-психологічна експертиза модульно-розвивальних занять у школі: наукове видання. К.: Правда Ярославичів, 1999. – 56 с.
  10. Фурман А.В., Гірняк Г.С., Гірняк А.Н. Комплексна методика виявлення якості та ефективності навчальної літератури: технологія, процедури та досвід застосування. Тернопіль: ВПЦ Економічна думка ТНЕУ, 2013. 74 с.
  11. Харат А.У. Гуманитарная експертиза в экспериментальных ситуациях: идеология, методология, процедура. Введения в практическую социальную психологию. М. 2016. С. 87–129.
  12. Швалб Ю.М. Принципи та моделі психологічної експертизи. *Практична психологія та соціальна робота*. 2009. №8. С.26-28; 2010. №1. С. 22-25.
  13. Furman A., Rebukha L. Comprehensive humanitarian expertise as an area of professional learning. *Scientific revive. Przegląd naukowy*. К. 4(47). 2018. 25-48 s.
  14. www <https://www.unise.com.ua/psihologichna-ekspertiza/>
  15. www <https://sudexpa.ru/expertises/psihologicheskaja-ekspertiza/>

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Заліковий модуль 1 (письмове опитування / тестування)	30
Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота)	40
Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КПІЗ)	30

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре

D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом